

Jaarverslag

Leerplicht/RMC 2017-2018
gemeente Groningen

Samen
kennen we
alle jongeren
en bieden
we hen wat
nodig is!

Voorwoord wethouder Ton Schroor

Hierbij bied ik u het jaarverslag Leerplicht en RMC 2017-2018 aan.

Alle kinderen hebben recht op onderwijs. Wetten en regels waarborgen dit recht. En de gemeente moet er op toezien of deze worden nageleefd en ingrijpen wanneer dit noodzakelijk is. In dit jaarverslag leest u hoe de medewerkers van de afdeling Leerlingzaken dit doen.

De kerntaak van Leerplicht en RMC is het terugdringen van verzuim en schooluitval van leerlingen. Daarbij is preventie, signalering, advisering en verwijzing minstens zo belangrijk als handhaving. Leerplichtambtenaren en RMC trajectbegeleiders zijn onmisbare schakels in de keten van onderwijs, werk en participatie, JGZ, WIJ teams, OOV en hulpverlening.

Het doel van Leerplicht en RMC is dat zo veel mogelijk kinderen en jongeren naar school gaan en hun startkwalificatie halen. Wanneer dit (tijdelijk) niet mogelijk is wordt gezamenlijk met alle interne en externe ketenpartners gezocht naar een passend alternatief, zoals werk, dagbesteding of een tijdelijk schoolvervangend traject. Thuiszitten van kinderen zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg willen we voorkomen.

Om deze intentie te onderstrepen is in juni 2018 een lokaal thuiszitterspact door ons ondertekend samen met de partners van het primair en voortgezet onderwijs, het MBO, de GGD en WIJ Groningen. Onze aanpak

thuiszitters werd een jaar eerder al geprezen door voormalig kinderombudsman de heer Marc Dullaert. Met dit pact pakken we samen de handschoen verder op om deze aanpak nog beter te maken.

De schoolgang van de leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren hebben we goed in beeld. Gezamenlijk lukt het steeds beter om passende oplossingen te vinden in situaties van problematisch verzuim en schooluitval. We bieden ouders, kinderen en jongeren extra ondersteuning waar dit nodig is. Zo zorgen wij ervoor dat leren en talentontwikkeling voor alle kinderen en jongeren vanzelfsprekend is.

Ton Schroor
Wethouder Onderwijs
gemeente Groningen

Programma Onderwijs gemeente Groningen

De gemeente Groningen stelt zich ten doel in het onderwijs iedereen zoveel mogelijk gelijke kansen te bieden. Samen met de schoolbesturen werken we aan onderwijs dat goed op elkaar aansluit, dat aansluit bij de leerlingen en tegemoetkomt aan de vraag op de arbeidsmarkt. Om kinderen en jongeren optimaal uit te dagen zich te ontwikkelen en hen zo goed mogelijk voor te bereiden op de toekomst.

We willen dat Groningen een stad is waar:

- Kinderen en jongeren optimale kansen krijgen hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen;
- Alle kinderen en jongeren naar school gaan en hun schooltijd afronden met een diploma.

De afdeling Leerlingzaken

De afdeling Leerlingzaken levert een bijdrage aan de uitvoering van het programma onderwijs. Ze richt zich met name op het voorkomen van schooluitval. Elk kind heeft recht op onderwijs. De leerplichtambtenaren, de medewerkers van de Leerlingenadministratie en de RMC medewerkers maken zich hier sterk voor.

Samen met het kind, de ouders, het onderwijs, Directie Werk en Inkomensdienstverlening, de GGD, de WIJ teams en verschillende maatschappelijke organisaties zijn we aan het werk om kinderen en jongeren in staat te stellen naar school te gaan. Het uiteindelijke doel is dat kinderen economisch en sociaal maatschappelijk gezien zo zelfstandig mogelijk worden en hun talenten ontwikkelen.

Onze ambities zijn:

- ieder kind en iedere jongere gaat (terug) naar school
- alle jongeren krijgen daarbij de ondersteuning en de zorg die nodig is
- elke jongere behaalt een startkwalificatie
- jongeren voor wie een startkwalificatie niet tot de mogelijkheden behoort brengen we in contact met verwijzers naar werk of dagbesteding
- een sluitende registratie en een sluitende aanpak voor alle jongeren.

Wat is de Doelgroep

leerplicht status	aantal
NOG NIET LEERPLICHTIG (0TOT 5 JAAR)	8.597
LEERPLICHTIG (5TOT 16 JAAR)	18.305
KWALIFICATIE PLICHTIG (16TOT 18 JAAR)	1.580
BOVEN LEERPLICHTIG (18TOT 23 JAAR)	4.623
STARTKWALIFICATIE BEHAALD (VALLEN NIET MEER ONDER LEERPLICHT OF RMC WETGEVING)	22.636
TOTAAL	55.741

De
gemeente
telt
55.741
jongeren

In het schooljaar 2017-2018 telde de Gemeente Groningen 55.741 jongeren tussen 0 en 23 jaar. Het jaar daarvoor waren er 55.835

Wat is Leerplicht

Kinderen mogen vanaf hun 4e jaar naar school en vanaf hun 5e jaar zijn ze leerplichtig. Ze hebben dan de plicht om naar school te gaan. Kinderen zijn leerplichtig tot en met het schooljaar waarin ze 16 jaar worden. Ouders of verzorgers zijn verantwoordelijk voor de schoolinschrijving van hun kind en ze moeten er op toezien dat hun kind naar school gaat. Jongeren tussen 16 en 18 jaar hebben een kwalificatieplicht, zij moeten naar school totdat ze een startkwalificatie hebben behaald.

Leerplichtambtenaren houden toezicht op naleving van de Leerplichtwet door ouders en kinderen. Zij zijn Buitengewoon Opsporings Ambtenaar (BOA) en grijpen in wanneer kinderen tussen 5 en 18 jaar ernstig verzuimen en daarmee de Leerplichtwet overtreden. Een verwijzing naar Bureau Halt of het opmaken van een proces-verbaal tegen ouders en/of kind kan daarvan het gevolg zijn. Dit proces-verbaal wordt naar de rechtbank gestuurd waarna er een zitting volgt en de rechter een uitspraak doet. Ook daarna blijft de leerplichtambtenaar betrokken totdat het kind daadwerkelijk naar school gaat.

Leerplichtambtenaren investeren daarnaast in de preventie van schoolverzuim. Zij wijzen het kind en de ouders op de plicht om naar school te gaan en op het belang daarvan. Zij kunnen hen in contact brengen met het (VO) Wij team wanneer extra ondersteuning of zorg wenselijk is.

Taken van de leerplichtambtenaar zijn bovendien het behandelen van aanvragen voor vrijstelling, vervangende leerplicht en verlofaanvragen van meer dan 10 dagen.

Soorten Verzuim

ABSOLUUT VERZUIM

Bij absoluut verzuim is een leerplichtige of kwalificatieplichtige jongere niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling zonder dat daarvoor een vrijstelling geldt of is verleend. De leerlingenadministratie controleert wekelijks de schoolinschrijvingen die gerapporteerd worden door de DUO en doet onderzoek wanneer er geen schoolinschrijving is van een leerplichtige of kwalificatie plichtige jongere. Wanneer hieruit blijkt dat de jongere geen school bezoekt wordt er door de leerplichtambtenaar zo snel mogelijk contact opgenomen met ouder(s) en kind. In schooljaar 2017-2018 is de schoolinschrijving van 423 kinderen onderzocht. Dat is ten opzichte van het jaar ervoor, rekening houdend met de omvang van de doelgroep, een lichte daling van 2,15 naar 2,13%. Voor 155 kinderen is de leerplichtambtenaar in actie gekomen. Onze ambities zijn: In 2016-2017 ging het om 432 leerlingen waarvan 125 dossiers in onderzoek zijn genomen door de leerplichtambtenaar.

RELATIEF VERZUIM

Relatief verzuim is ongeoorloofd verzuim van een leerplichtige of kwalificatieplichtige jongere die wel op een school staat ingeschreven maar zonder toestemming en geldige reden te vaak te laat komt of afwezig is. Er zijn in schooljaar 2017-2018 914 meldingen geweest van relatief verzuim. In 2016-2017 waren dit 1009. Een afname van 0,4%.

LUXE VERZUIM

Van luxe verzuim is sprake wanneer ouders, zonder toestemming van de schoolleiding, hun kinderen buiten de schoolvakanties van school houden om hen bijvoorbeeld mee te nemen op vakantie. Ouders kunnen een schriftelijke aanvraag voor extra vakantie en verlof indienen bij de schoolleiding via een aanvraagformulier. Voor aanvragen van extra verlof voor meer dan 10 dagen ligt de beslissingsbevoegdheid bij de leerplichtambtenaar. Dit schooljaar is er 37 keer luxe verzuim gemeld. In 2016-2017 waren er 29 verzuimmeldingen van deze categorie. Een toename van 0,05%. De afdeling Leerlingzaken heeft het afgelopen schooljaar een folder ontwikkeld over het aanvragen van verlof. Deze kan door de scholen worden uitgereikt aan de ouders. We hopen hiermee het luxe verzuim terug te dringen.

Cijfers

Absoluut Verzuim

oorzaak/uitstroom absoluut verzuim	aantal 2017/2018	aantal 2016/2017	aantal 2015/2016
ONTERECHE MELDING	216	253	328
BUITEN DE REGIO VERHUISD	52	49	50
VRIJSTELLING VAN INSCHRIJVING (TERUG) NAAR SCHOOL	32	27	31
ROUTE ARBEID (NIET MEER KWALIFICATIE PLICHTIG VSO)	7	11	2
18 JAAR GEWORDEN	14	19	21
PROCES VERBAAL	2	0	1
DETENTIE	0	1	1
NOG NIET OPGELOST OP 01-08-2018	40	30	28
totaal	423	432	520

Afgelopen school jaar hadden 423 jongeren op enig moment geen school inschrijving. Vaak bleken dit administratieve fouten van de school of waren verhuizingen te laat doorgegeven door de ouders. In alle andere situaties heeft de leerplichtambtenaar in overleg met ouders, kinderen en het onderwijs er alles aan gedaan om onderwijs mogelijk te maken.

In bovenstaande tabel wordt weergegeven wat de resultaten waren. De nog niet opgeloste dossiers op 1 augustus 2018 betreffen vooral leerlingen die al wel een school hadden gevonden maar nog niet waren ingeschreven.

Cijfers

Relatief en Luxe Verzuim

afhandeling	relatief verzuim	luxe verzuim	totaal 2017/2018	totaal 2016/2017	totaal 2015/2016
WAARSCHUWING TIJDENS GESPREK	399	14	413	391	328
PROCES-VERBAAL	64	6	70	48	69
HALT	43	-	43	31	48
SCHRIFTELIJKE WAARSCHUWING	44	-	44	54	32
GEEN STRAF NODIG	363	17	380	512	445
MELDING SVB	1		1	2	
totaal	914	37	951	1038	922

Lokaal thuiszitterspact is ondertekend!

Wat is Halt

De leerplichtambtenaar zet in op vroegtijdige aanpak van verzuim. Als een jongere minder dan 16 uur verzuimt in 4 weken kan hij door de school aangemeld worden voor het preventieve verzuimspreekuur. De leerplichtambtenaar gaat dan met de jongere in gesprek over zijn gedrag met de bedoeling meer verzuim te voorkomen. Mocht het verzuim aanhouden, dan volgt een formele verzuimmelding en worden jongere en ouder(s) door de leerplichtambtenaar opgeroepen voor een gesprek bij de gemeente. Dit gesprek is gericht op het maken van afspraken zodat het verzuim stopt. Mocht er desondanks geen einde komen aan het verzuim, dan kan de leerplichtambtenaar overgaan tot handhaving. Het opleggen van een Halt-straft is hiervoor een instrument. Deze straf kan alleen ingezet worden voor jongeren van 12 tot 18 jaar wanneer het verzuim kan worden gezien als verwijtbaar gedrag van de jongere. Gedurende de Halt-straft wordt ingezet op bewustwording van de jongere van het belang van onderwijs. In schooljaar 2017-2018 was dit bij 43 jongeren het geval. In 2016-2017 werden 31 jongeren verwezen naar Halt.

Wat is een Thuiszitter

Het ministerie heeft de definitie van thuiszitters veranderd. Waar we in voorgaande jaren spraken van thuiszitters wordt nu de term langdurig relatief verzuimers gehanteerd. De term thuiszitters wordt nog wel gebruikt. Deze term omvat nu naast de langdurig relatief verzuimers ook alle absoluut verzuimers en de jongeren met een vrijstelling onder 5A.

Een langdurig relatief verzuimer is een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling die wel op een school staat ingeschreven maar niet naar school gaat. Als een leerling langer dan vier weken ongeoorloofd verzuimt, zonder dat er sprake is van vrijstelling van leerplicht, wordt hij zo gedefinieerd. In het schooljaar 2017-2018 waren er bij de leerplichtambtenaren 60 langdurig relatief verzuimers in beeld. In het schooljaar daarvoor waren dit 68.

De samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs zoeken en ontwikkelen samen met WIJ en Leerlingzaken naar trajecten op maat, waarbij zo lang mogelijk het streven is om de leerling terug te leiden naar school. Dat lukt echter niet altijd en dan wordt in sommige gevallen een vrijstelling van onderwijs gegeven waarna het kind of de jongere een alternatieve vorm van dagbesteding, jeugdhulp en/of een ander passend traject wordt geboden.

Het gaat bij deze jongeren om uiteenlopende en complexe problematiek. En het is lastig om ze allemaal in beeld te krijgen, bijvoorbeeld doordat het niet altijd duidelijk is of er sprake is van ziekte of ongeoorloofd verzuim. In samenwerking met alle betrokken partijen blijven we ernaar streven om hiervoor een sluitende aanpak tot stand te brengen. Hieronder ziet u een overzicht van de dossiers van de langdurig relatief verzuimers en de wijze waarop deze zijn afgesloten door de leerplichtambtenaar. De cijfers tussen de haakjes zijn de aantallen van schooljaar 2016-2017. Van de 5 actuele dossiers op 1 augustus 2018 hebben 2 kinderen de schoolgang inmiddels hervat, 1 kind is verhuisd en voor 2 is een proces verbaal opgemaakt en wordt nog onderzocht wat een mogelijk vervolgtraject is.

	(speciaal) basis onderwijs	(voortgezet) speciaal onderwijs	voortgezet onderwijs	middelbaar beroeps-onderwijs
BIJ AANVANG SCHOOLJAAR	3 (1)	1 (4)	4 (4)	6 (1)
NIEUWE THUISZITTERS	5 (6)	16 (15)	24 (29)	1 (8)
LANGER DAN 3 MAAND	6 (3)	11 (15)	19 (27)	7 (8)
VERHUISD	1 (0)	0 (4)	1 (1)	1 (0)
18 JAAR GEWORDEN	0 (5)	0 (11)	0 (20)	0 (0)
OPGELOST	6 (2)	14 (3)	26 (8)	6 (6)
ACTUEEL 01-08-2018	1 (0)	3 (1)	1 (4)	0 (3)
TOTAAL AANTAL THUISZITTERS	8 (7)	17 (19)	28 (33)	7 (9)

Totaal 2017/2018: 60 (68)

Vanuit het ministerie van OCW is hier ook veel aandacht voor. De missie van OCW en ook van de branchevereniging Ingrado is om samen met scholen, gemeenten en de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs het aantal thuiszitters en de duur van het thuiszitten terug te dringen. Met thuiszitters wordt de brede definitie bedoeld, dus alle absoluut verzuimers, langdurig relatief verzuimers en vrijstellingen onder 5A. Het doel is: in 2020 niemand langer dan 3 maanden zonder passend aanbod thuis. In het voorjaar van 2016 is een landelijk thuiszitterspact ondertekend door OCW, VWS, VNG, onderwijsraden en Ingrado om deze doelstelling te bekrachtigen. In juni 2018 is door de gemeente Groningen samen met onderwijs (PO, VO en MBO), WIJ en GGD een lokaal thuiszitterspact ondertekend. Dit pact wordt in het schooljaar 2018-2019 verder uitgewerkt en uitgevoerd.

Wat zijn Vrijstellingen

Helaas zijn er ook altijd jongeren die tijdelijk of langdurig niet naar school kunnen. Voor deze jongen kunnen ouders een vrijstelling van de leerplicht aanvragen bij de woongemeente. Meestal is deze vrijstelling voor 1 schooljaar, maar soms wordt de vrijstelling afgegeven voor de rest van de leerplicht dus tot 18 jaar. In het schooljaar 2017-2018 hadden 118 kinderen een vrijstelling. Voor 46 was vrijstelling nog

niet eerder van toepassing. Het schooljaar daarvoor waren in totaal 113 kinderen vrijgesteld van onderwijs. Samen met het onderwijs, de ouders en het Wij team zoekt de leerplichtambtenaar eerst zo lang mogelijk naar een passend aanbod binnen het onderwijs om de kinderen optimale ontwikkelingskansen te bieden.

soort	aantal 2017/2018	aantal 2016/2017	aantal 2015/2016	aantal 2014/2015
5 ONDER A	64	64	67	85
5 ONDER B	15	17	15	16
5 ONDER C	25	17	19	27
TOEKENNING 15	9	12	12	17
ARTIKEL 3A	0	0	2	9
ARTIKEL 3B	5	3	2	1
totaal	118	113	117	156

Hieronder ziet u hoe de vrijstellingen zijn verdeeld over de verschillende onderwijssoorten.

Vrijstelling	(Speciaal) basis onderwijs	(Voortgezet) speciaal onderwijs	Voortgezet onderwijs	Middelbaar beroeps- onderwijs	geen onderwijs gevolgd
ART. 5 ONDER A	2	16	4	3	39
ART. 5 ONDER B	3	0	0	0	12
ART. 5 ONDER C	17	0	5	0	3
ART. 15	n.v.t.	2	2	4	1
VERVANGENDE LEERPlicht					
ART. 3A	n.v.t.	0	0	n.v.t.	n.v.t.
ART. 3B	n.v.t.	1	3	1	n.v.t.

VERKLARING VAN VRIJSTELLING PER SOORT

Art. 5 onder a Psychische en lichamelijke klachten kind Het kind kan op basis van psychische of lichamelijke gronden niet ingeschreven staan op een school. Ouder(s) of verzorger(s) moeten hiervoor een verklaring van een arts of andere deskundige overleggen.

Art. 5 onder b Bezwaar tegen levensbeschouwelijke richting van buurtscholen Ouders hebben dan bezwaar tegen de levensbeschouwelijke richting van scholen in de buurt.

Art. 5 onder c Onderwijs in het buitenland Het kind staat ingeschreven bij een Nederlandse gemeente maar volgt onderwijs in het buitenland. De duur van deze vrijstelling is nooit langer dan de duur van een schooljaar (8 maanden).

Art. 5a Rondreizen voor baan De ouder leidt met het kind een trekkend bestaan, als kermisexploitant of circusmedewerker. In dit geval krijgt het kind onder voorwaarden een deel van het jaar een vrijstelling van de leerplicht.

Art. 15 Een kwalificatieplichtige jongere krijgt een vrijstelling vanwege bijzondere omstandigheden, waarbij is aangetoond dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet.

Vervangende leerplicht Ook kan er een vervanging van de leerplicht/schoolgang verleend worden. In deze gevallen kan de leerling het onderwijs niet volledig volgen en heeft dan (deels) een andere dagbesteding. De leerling blijft wel ingeschreven op de school. Deze regeling valt in de leerplichtwet onder **artikel 3a en 3b**.

Preventieve spreekuren op het VO

Het voorkomen van schooluitval of in een vroegtijdig stadium terugdringen van verzuim heeft de voorkeur. Op alle scholen voor voortgezet onderwijs in Groningen en Haren worden door de leerplichtambtenaren preventieve verzuimgesprekken gevoerd. Deze gesprekken vinden op school plaats wanneer er sprake is van beginnend verzuim. Gemiddeld kwamen leerlingen in schooljaar 2017-2018 bij het spreekuur, nadat ze 9 keer te laat waren gekomen en/of 7 uren ongeoorloofd hadden verzuimd. In de gesprekken worden jongeren (en soms ook hun ouders) gewezen op de gevolgen van aanhoudend verzuim. Regelmatig komt er tijdens een preventief gesprek naar voren dat een jongere verzuimt door bijvoorbeeld problemen in de thuissituatie of problemen op school. Op die momenten wordt samen met de jongere gekeken of er behoefte is aan extra ondersteuning of jeugdhulp.

Verzuim is dan een signaal voor achterliggende problematiek, waar de leerplichtambtenaar adequaat op in kan spelen om erger te voorkomen. Er wordt dan contact gelegd met de VO WIJ medewerker van de school. Soms wordt ook de jeugdarts ingeschakeld van de GGD, bijvoorbeeld wanneer er onduidelijkheid is over de oorzaak van het verzuim en hier mogelijk medische problematiek aan ten grondslag ligt.

In totaal zijn er in schooljaar 2017-2018 247 leerlingen gesproken. Bij 49 leerlingen was er in het voorgaande schooljaar ook al contact geweest met leerplicht. Daarnaast zijn er

gesprekken gevoerd met leerlingen van andere gemeentes. Bij 178 leerlingen (72%) is het verzuim na het spreekuurgesprek gestopt. Voor 69 leerlingen is na het preventiegesprek alsnog een DUO melding relatief verzuim gedaan door de school, omdat de leerling bleef verzuimen. Naast de spreekuren geven de leerplichtambtenaren voorlichtingen aan docenten en leerlingen en hebben ze een adviserende en signalerende rol wat betreft de verzuimaanpak in het algemeen maar ook in specifieke situaties wanneer hier aanleiding toe is.

Aanpak problematische jeugdgroepen

In het afgelopen schooljaar waren twee leerplichtambtenaren betrokken bij de aanpak problematische jeugdgroepen. Er waren drie groepen actief. Door intensieve methodische samenwerking van professionals van verschillende organisaties zijn 2 van deze groepen inmiddels uiteengevallen en veroorzaken ze als groep geen overlast meer. Op individueel niveau blijft nog wel veel aandacht nodig. Hierbij blijft het WIJ-team en het jongerenwerk betrokken en zijn er korte lijnen met de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar heeft een belangrijke rol wanneer er sprake is van schoolverzuim bij deze jongeren. In schooljaar 2018-2019 blijven we hieraan deelnemen.

Het RMC

De regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC) is een aanvulling op de Leerplichtwet. Het doel van de RMC functie is om jongeren van 18 tot 23 jaar, die niet meer leerplichtig zijn, te motiveren om een startkwalificatie te behalen. Een startkwalificatie is een havo-, vwo-, of mbo-diploma op minimaal niveau 2. De opdracht van het RMC is het voorkomen en terugdringen van het aantal jongeren tot 23 jaar dat voortijdig het onderwijs verlaat.

Nederland is verdeeld in 39 RMC regio's. De gemeente Groningen is contactgemeente van de regio Centraal Westelijk Groningen. Naast de gemeenten Groningen en Ten Boer vallen ook de gemeenten Haren, Midden-Groningen, Grootegast, Marum, Leek en Zuidhorn onder deze RMC regio.

Regionaal wordt er door vele partijen samengewerkt om alle jongeren een zo goed mogelijk toekomstperspectief te bieden. Er wordt onder andere intensief samengewerkt met de onderwijsinstellingen, de sociale teams, de sociale diensten en de arbeidsmarktregio.

De RMC trajectbegeleider probeert de jongere weer terug te begeleiden naar school. Met een startkwalificatie staan jongeren sterker op de arbeidsmarkt. De werkloosheid bij jongeren met een startkwalificatie ligt twee maal lager dan bij jongeren zonder startkwalificatie. Is onderwijs om wat voor reden dan ook niet haalbaar, dan biedt de RMC trajectbegeleider de jongere ondersteuning naar werk of een ander traject.

De minister van onderwijs vraagt de komende jaren extra aandacht voor jongeren in een kwetsbare positie. Dit geldt met name voor de jongeren uit het PrO/VSO, VMBO BasisBeroeps en het Entree-onderwijs. Het RMC heeft hierbij een grote rol en is verantwoordelijk voor het organiseren van een sluitend netwerk. Alles is gericht op hetzelfde doel: geen jongere meer tussen wal en schip.

VSV cijfers

	Groningen	Regio	Landelijk
2012 / 2013	314 (3.0%)	530 (2.3%)	27.760 (2.1%)
2013 / 2014	294 (2.8%)	470 (2.0%)	25.622 (1.9%)
2014 / 2015	237 (2.2%)	368 (1.6%)	24.451 (1.8%)
2015 / 2016	255 (2.5%)	399 (1.7%)	22.253 (1.7%)
2016 / 2017	296 (2.6%)	479 (1.8%)	24.786 (1.9%)
2017 / 2018	*	*	*

*nog geen cijfers, voorlopige cijfers krijgen we van DUO in het eerste kwartaal van 2019; definitieve in vierde kwartaal 2019

Afgelopen jaren hebben het RMC en het onderwijs afspraken gemaakt die vastgelegd zijn in een convenant. Het laatste convenant 'Aanval op schooluitval' had een looptijd van 2012-2015 en is na afloop nog een jaar verlengd (2015-2016). Het doel van dit convenant was om het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters (VSV-ers) landelijk terug te brengen naar maximaal 25.000 per schooljaar in 2016. Deze doelstelling van het kabinet is behaald. Ook in Groningen hebben we het aantal terug kunnen brengen.

Landelijk gezien daalde het aantal voortijdig schoolverlaters in 5 jaar tijd van 35.000 naar 25.000. De gemeenten in RMC regio Centraal-Westelijk Groningen leverden ook hun bijdrage hieraan. In regio 03 hebben we het aantal VSV-ers kunnen terugbrengen van 530 in schooljaar 2012-2013 naar 479 in 2016-2017. De cijfers van 2017-2018 zijn nog niet bekend. In de tabel hierboven zijn de cijfers vanaf schooljaar 2012-2013 weergegeven.

Regionale vervolgaanpak VSV en jongeren in kwetsbare posities

De landelijke en regionale aanpak is zo succesvol geweest dat de minister een nieuwe ambitie heeft vastgesteld: in 2020 landelijk maximaal 20.000 nieuwe VSV-ers (peiljaar schooljaar 2019-2020). Met de introductie van deze nieuwe doelstelling is tevens besloten om geen landelijk convenant meer af te sluiten, maar de regio's nadrukkelijk zelf aan zet te laten zijn. Hiervoor heeft de minister voor 4 schooljaren (2016-2017 t/m 2019-2020) de RMC regio's weer middelen ter beschikking gesteld om in de regio passende activiteiten uit te voeren om VSV te laten dalen bij het reguliere VO en MBO.

In de opdracht aan de RMC regio's is ook een uitbreiding opgenomen: het RMC moet ervoor zorgen dat er een sluitende aanpak wordt gerealiseerd voor alle jongeren die zich in een kwetsbare positie vinden. Het doel van dit vangnet is dat alle jongeren de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben bij het maken van keuzes, het oplossen van problemen en het vinden van de juiste weg richting toekomst. Hiervoor is samenhangend beleid en sturing nodig waarin het RMC een coördinerende rol heeft gekregen. Het gaat hierbij specifiek om de samenhang en verbinding van het RMC met de domeinen werk (participatiewet en aanpak jeugdwerkloosheid) en het sociale domein (Jeugdwet/WMO). Jongeren van het PRO/VSO onderwijs vallen nu ook onder de doelgroep waar het RMC zich voor moet inzetten.

Schooluitval zo vroeg mogelijk voorkomen

Het RMC moet verbindingen maken met de domeinen werk, dagbesteding, jeugdzorg en WMO om ervoor te zorgen dat alle jongeren in beeld komen en blijven en de ondersteuning krijgen die hen helpt op weg naar een zo zelfstandig mogelijke positie in de samenleving.

Preventieve activiteiten RMC

In de RMC regio Centraal-Westelijk Groningen, waarvan de gemeente Groningen contactgemeente is, werken scholen, trajectbegeleiders en sociale teams nauw samen om schooluitval in een zo vroeg mogelijk stadium te voorkomen. We hebben hiervoor in de afgelopen jaren twee grote projecten ontwikkeld.

RMC+

RMC trajectbegeleiders uit de 4 regio's van onze arbeidsmarktregio (provincie Groningen en RMC regio Noord-Midden Drenthe) spreken studenten met licht verzuim op school om uitval te voorkomen. Dit ongeacht woongemeente. Na het gesprek met de student, stuurt de RMC trajectbegeleider een verslag van het gesprek naar de woongemeente van de jongere. Daarnaast geven de RMC trajectbegeleiders voorlichting aan het docententeam en eerstejaars studenten over leerplicht en RMC, hebben zij een adviserende rol en zijn zij betrokken bij het zorgoverleg op school. Iedere MBO locatie heeft gemiddeld 4 uur per week een RMC trajectbegeleider in huis om zoveel mogelijk preventief te kunnen werken.

SCHOOL ALS WIJK EN VO WIJ TEAM

School als Wijk

Op alle MBO locaties in de provincie is een School als Wijk medewerker een aantal uren per week aanwezig in de school. Deze professionals werken voor wat betreft de MBO locaties in de gemeente Groningen als één team samen om leerlingen en studenten zo goed mogelijk te

ondersteunen. Ze vormen op de scholen een hechte combinatie met de docenten, mentoren en de RMC trajectbegeleiders. Op die manier kunnen ze op een laagdrempelige manier contact leggen met leerlingen of studenten en een vertrouwd gezicht worden binnen de school. Het doel hiervan is om tijdig signalen op te vangen bij problemen of zelfs te voorkomen dat problemen ontstaan. Voor de locaties in de gemeente Groningen is WIJ Groningen verantwoordelijk voor de uitvoering. Alle Groninger gemeenten leveren een financiële bijdrage voor deze aanpak en een deel van de VSV middelen wordt hiervoor gebruikt.

VO WIJ team

Het VO WIJ team is operationeel op alle VO en Pro/VSO scholen in Groningen en Haren. Het is een team van professionals die gezamenlijk een stedelijk en bovenschools WIJ-team vormen. De medewerkers van het VO WIJ team voeren preventieve adviesgesprekken met leerlingen, ouders en docenten. En waar wenselijk maken ze de verbinding met het WIJ team of sociale team waar de jongere woonachtig is. Ze werken ook nauw samen met de leerplichtambtenaren en de JGZ medewerkers die verbonden zijn aan de school.

Op alle MBO
locaties
preventieve
inzet van het
RMC

VSV

AANPAK

Voor de jongeren die, ondanks alle preventieve activiteiten, toch uitvallen, heeft het RMC een aantal projecten ontwikkeld.

BINN'STAD

Binn'stad is een project van de gemeente Groningen dat in 2011 is opgezet vanuit afdeling Leerlingzaken om kwetsbare jongeren (16-27 jaar) zonder startkwalificatie te helpen om terug te keren naar school of de arbeidsmarkt te betreden.

Het Pre-entree traject is ter voorbereiding op de Entreeopleiding en de Educatieklas is ter voorbereiding op een mbo niveau 2 opleiding. Beide trajecten zijn een combinatie van lessen en stage en dienen om jongeren weer school- en leerbaar te maken. De lessen worden verzorgd door docenten van Noorderpoort en het Alfa-college en de leerlingen worden begeleid door jongerencoaches die hen ondersteunen bij zowel sociaal- emotionele problematiek als stage en vervolgopleiding.

Naast de pre-entree en de educatieklas biedt Binn'stad ook hulp bij het solliciteren. Dit gebeurt bij de Sollicitatieclub en het Bijbanenproject. Jongeren krijgen hulp bij het zoeken naar een BBL-plek of een bijbaan. De jongeren leren hier hoe ze een cv en een sollicitatiebrief moeten opstellen en bereiden zich voor op sollicitatiegesprekken.

Binn'stad biedt verschillende activiteiten aan

GROEPSAANPAK: "WAT WIL JE NOU?"

Samen met een professionele coach van Subrosa, verzorgt een RMC trajectbegeleider de groepsaanpak "Wat wil je nou"? De kracht van "Wat wil je nou"? zit in het feit dat jongeren die in een soortgelijke situatie zitten (geen school, geen werk) met elkaar in gesprek komen. Het blijkt dat jongeren zeer bereid zijn om elkaar van feedback te voorzien en ook naar zichzelf te kijken. Door de groepsdynamiek ontstaat er elke keer weer iets bijzonders. Jongeren voelen zich serieus genomen. Ze worden zich meer bewust van eigen drijfveren, motivatie, mogelijkheden en belemmeringen.

PROEFVELD ONDERWIJS OP MAAT

Het samenwerkingsverband Van de Straat heeft het initiatief genomen om in Friesland en Groningen een proefveld te starten voor onderwijs op maat aan dak- en thuisloze jongeren. Onderwijs op maat is een combinatie van "je leven op orde brengen" en het halen van een startkwalificatie voor dak- en thuisloze jongeren. De jongeren die meedoen aan het proefveld zijn dak- en thuisloze jongeren tussen 16 en 27 jaar. De jongeren zijn gemotiveerd om naar school te gaan, maar kunnen door problemen op verschillende leefgebieden niet starten, zijn in het verleden om dezelfde redenen afgehaakt, zijn nog onvoldoende gekwalificeerd en hebben extra ondersteuning nodig. We zijn in september 2015 met dit project gestart en er doen 20 jongeren mee.

SUBROSA

Jongeren zonder schoolinschrijving die het RMC niet kan bereiken en/of meer nodig hebben om hun leven weer op de rails te krijgen, worden begeleid door jongerenwerkers van Subrosa. Hun methode is outreachend. Ze gaan naar de jongeren toe en sluiten aan bij wat er op dat moment nodig is. De hulp is vooral praktisch van aard en no-nonsense. Het uiteindelijke doel is uiteraard terugleiden naar school of werk.

VOORWERK

Een project van maximaal 9 maanden van Werkpro. Het project is bedoeld voor jongeren met een grote afstand tot school of de arbeidsmarkt. Er zijn 3 fasen in dit traject. De analysefase: deze fase bestaat uit verschillende activiteiten in een groep; de themafase: in deze fase wordt werkervaring opgedaan, met name binnen Werkpro. En de uitstroomfase: in deze fase gaat het met name over de toeleiding naar opleiding, regulier werk of een zorgtraject. Er wordt individueel maatwerk geleverd en gedurende het hele traject heeft de jongere een vaste coach met wie hij regelmatig de voortgang bespreekt. Voorwerk biedt structuur en veel persoonlijke aandacht. Het doel van het project is om tot een gerichte keus voor een stap in de toekomst te komen.

Jongeren in kwetsbare posities

Vanaf september 2017 richt het RMC zich op het verhelderen van processen en het ontwikkelen van een goede monitoring van jongeren die een kwetsbare overstap maken naar vervolgonderwijs, arbeidsmarkt of dagbesteding. Het gaat hier met name om de jongeren van het praktijkonderwijs, VSO, VMBO BB en KB en MBO Entree. Om het overstappen van deze doelgroep goed te kunnen bewaken, hebben we een monitor ingericht. Ons uitgangspunt is dat we alle jongeren in kwetsbare posities zo snel mogelijk in beeld hebben en houden. Het doel is adequaat te kunnen signaleren dat er problemen ontstaan bij de vervolgstap en de voortgang, zodat we de juiste partijen tijdig kunnen betrekken. Er wordt nauw samengewerkt met verschillende partijen, zoals de afdeling loonkostensubsidie van Directie Werk, de

consulenten van Route Arbeid, de projectleider Aanpak Jeugdwerkloosheid van Werk In Zicht, de WIJ teams en uiteraard het onderwijs.

In RMC regio 03 is 1 trajectbegeleider verantwoordelijk voor de coördinatie van de monitor kwetsbare jongeren voor de gehele regio. Iedere gemeente monitort zelf de jongeren uit die gemeente die op de startset kwetsbare jongeren van het ministerie staat. DUO levert deze startset jaarlijks aan.

De startset van RMC regio 03 telde in 2017 totaal 775 jongeren die aan het einde van schooljaar 2016-2017 een kwetsbare overstap moesten maken. Voor de gemeente Groningen waren dit 424 jongeren. We zullen op deze groep verder inzoomen. De stand op 15-11-2018 geven we weer in onderstaand schema.

424		
42 vertrokken uit Groningen		
382 wonen in Groningen	→	264 school inschrijvingen
		6 startkwalificatie
		1 vrijstelling
		111 geen school inschrijving → 47 werken
		27 uitkering
		14 Wajong
		23 geen inkomens gegevens

Oude VSV-ers

Met "oude" voortijdige schoolverlaters bedoelen we de groep jongeren tot 23 jaar, zonder startkwalificatie, die in voorgaande schooljaren de school zonder startkwalificatie heeft verlaten.

Ook met deze jongeren blijven we zoveel mogelijk in contact. We bieden hen ondersteuning bij een vervolgstap op weg naar een zo zelfstandig mogelijke positie in de

samenleving. We werken hierbij samen met andere afdelingen van de gemeente, met het onderwijs en met andere partners die hier een rol in spelen.

Alle VSV'ers zijn bij ons in beeld. De jongeren waarvan we geen inkomensgegevens hebben zijn in traject bij de RMC medewerker.

VSV definitief 2015 / 2016					
Totaal Groningen	255				
Vertrokken	101				
Wonen nog in Groningen	154	→	School inschrijving	51	
			Startkwalificatie	14	
			VSV	89	→
				Werk	46
				Uitkering	18
				Wajong	7
				Geen inkomens gegevens	18

VSV definitief 2016 / 2017					
Totaal Groningen	296				
Vertrokken	75				
Wonen nog in Groningen	221	→	School inschrijving	84	
			Startkwalificatie	2	
			VSV	135	→
				Werk	65
				Uitkering	36
				Wajong	4
				Geen inkomens gegevens	30

MATHIJS

IK WIL NU GEWOON EEN DIPLOMA HALEN

Eigenlijk zou hij nu al, na het eerste jaar MBO/SJD, kunnen doorstromen naar het HBO. Mathijs, slim, communicatief sterk, een jongen die weet wat hij wil. Maar tussen willen en kunnen zat zijn hele leven nogal een verschil. Hij was vaak erg ziek en werd in totaal 20 keer geopereerd. 'Dat is heftig. Je weet elke keer wat je te wachten staat. De opnames, de pijn, de revalidatie. Je wordt snel volwassen.' Hij miste veel op school. 'En ineens was daar dat zwarte gat, ik was 16 en wist het even niet meer.' Uiteindelijk kwam hij bij de training 'Wat wil je nou' van het RMC terecht. 'Daar ging ik weer nadenken over mijn toekomst. Mijn kwaliteiten. En dat bleken er heel wat te zijn.' Hij is eigenlijk te goed voor het MBO maar wil nu gewoon wel eens een diploma halen. 'En daarna naar het HBO. Ik wil een gerenommeerde advocaat worden. En het boek dat ik over mijn leven schrijf uitgeven. Want ik wil anderen inspireren.'

MAICO

IK WEET NU WAT IK WIL

Als kind was hij dan weer bij zijn vader, dan weer bij zijn moeder of zijn oma. 'Tot ik een 'bonusvader' kreeg en echt bij mijn moeder kon wonen. Die man heeft veel voor mij gedaan.' Zijn droom was profvoetballer worden, hij speelde in het hoogste team van GVAV-Rapiditas. Gescheurde enkelbanden maakten er een einde aan. 'Misschien maar beter ook, ik moest zoveel.' Hij spijbelde vaak en ging uiteindelijk uit huis. Zwierf weer van hier naar daar. Toen werd het begeleid wonen. 'In de eerste groep werd ik daar niet beter van. Je gaat meedoen met de rest, de grote jongen uithangen, nog meer blowen. Nu woon ik in een studentenhuis met één begeleider en gaat het prima.' Een uitgebreide test bij het RMC deed de rest: Maico doet nu de opleiding Agogisch Werk op het Noorderpoort. 'Ik wil sowieso met jongeren werken. En ik weet veel van drugs, heb ik allemaal uitgezocht op internet. Ook veel uitgeprobeerd om te weten wat het doet. Jongeren begeleiden als het misgaat, dat is wat ik wil.'

KLARISSA

IK PROBEER MIJN DROMEN NIET TE GROOT TE MAKEN

Maar ze heeft ze wel. Als kind al, toen wilde ze actrice worden. Nu dansdocent. Ze vindt dansen geweldig, 'ik krijg er energie van en dat gebeurt niet zo snel. Maar dans is universeel, het gaat om gevoel, het maakt niet uit wie je bent.' School was niet echt leuk zegt ze. Ze deed wat opleidingen in de richting Mode en Detailhandel maar het was het niet. Ze werd somber, moest in therapie. Ze ging niet meer naar school. Toen volgde via het RMC een traject bij Voorwerk. 'Het was er vrijer en het ging daar echt om jou, om wat jij wilde. Er zaten leuke mensen, ook als begeleider. Ik zag daar ook dat ik niet de enige ben die het zwaar heeft. Dus ik wil er nu iets van gaan maken.' Voorlopig werkt ze in het Bastion Hotel, 'beetje nuttig blijven.' Maar ze gaat wel zo snel mogelijk haar droom achterna: auditie doen voor de MBO Dansopleiding.

ANGELA

ZE ZEIDEN: FIJN DAT JE ER BENT!

Al zeven jaar heeft ze contact met het RMC, met Renske. 'Zij was er altijd, ze heeft veel moeite voor mij gedaan.' En het was niet niks met Angela. Ze heeft aangeboren depressieve klachten, al vanaf haar 14e. 'Dan zat ik ineens te huilen in de klas. Het overviel me gewoon. En niemand die het wilde begrijpen. Dat is heel eenzaam.' Ze spijbelde veel en ja, dan komt een keer de gele kaart. En het RMC. 'Ik dacht eerst: 'wat moet ik daar'. Maar ze probeerden echt om mij weer een toekomst te geven. Ook bij Herstart, dat speciaal voor spijbelaars is. Als je daar te laat komt zeggen ze 'fijn dat je er bent'. Je doet er weer toe. Wat een verademing.' Nu heeft Angela een huisje en doet ze een opleiding voor dierenartsassistentente. 'Ik heb geleerd mijn dromen bij te stellen want de depressies zijn er nog steeds. Maar ik heb een toekomst, dat weet ik zeker.'

MARTIJN

IK WAS EEN VERVELENDE JONGEN MET EEN MENING

Martijn zegt het stralend want hij zit er niet mee. Het onderwijs had gewoon geen antwoord op slimme maar ongedurige jongens zoals hij. 'Ik had een VWO-advies maar totaal geen zin om het rijtje af te lopen: school, studeren, werken.' Hij barst ook nog eens van het talent, speelt piano vanaf zijn vierde en was al jong gefascineerd door filmmuziek. 'Dat wilde ik ook.' School boeide niet dus werd het 'thuis hangen, beetje blowen, beetje gamen.' Af en toe nog eens wat geprobeerd, zelfs de hoveniersopleiding, maar nee. Bij het RMC deed hij de training 'Wat wil je nou'. 'Daar heb ik heel veel aan gehad. Het was het laatste zetje. 'Je weet het eigenlijk wel' zeiden ze, 'nou moet je het gewoon gaan doen.' Dus zit Martijn nu op de producersopleiding van het Noorderpoort. 'Ik heb een eigen studio thuis met veel instrumenten. Ik produceer voor klasgenoten en ik componeer weer. Ook filmmuziek! Ik experimenteer veel, ik wil mijn eigen stijl. Dit wordt mijn toekomst. En een grote hit natuurlijk' zegt hij lachend.

HET RMC DENKT MEE

Je zit op het MBO. Of nog niet. Of niet meer. Je wilt best graag een diploma halen, maar vindt het lastig. Je houdt het niet lang uit in een schoolbank, je hebt geen idee welke opleiding bij je past, je hebt problemen waardoor het niet lukt om je op school te richten. Er kunnen zoveel redenen zijn waarom het (even) niet wil.

De medewerkers van het RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten) willen je graag helpen met het maken van een goede keuze

voor school, werk, of een combinatie van beide. Maar misschien is dat nog een brug te ver voor jou. Moet je eerst je leven weer op de rails krijgen. Het RMC kan je dan in contact te brengen met de juiste mensen en organisaties.

Alle jongeren van 18-23 jaar zijn in beeld bij het RMC, zolang ze nog geen startkwalificatie hebben en ook geen andere bestemming. Een startkwalificatie is een diploma op minimaal MBO 2, HAVO of VWO niveau. Als je wel een opleiding doet maar vaak afwezig bent

zonder geldige reden, krijgt het RMC een seintje van de school. Wij nodigen je dan uit om te bespreken wat er aan de hand is en wat er nodig is om weer op een positieve manier verder te gaan. Als je uitgeschreven wordt van school nodigen we je ook uit. En als we niets van je horen komen we bij je thuis langs.

Voor ons is iedere jongere de moeite waard. Ook jij verdient alle kansen om een fijn leven op te bouwen dat bij jou past!

ERIK

**IK BEN GEEN STRENGE
MAN IN EEN UNIFORM**

Dat is soms het beeld van de leerplichtambtenaar: streng, een bonnenboekje in de hand. Maar de vriendelijke Erik lijkt daar totaal niet op. 'Dat wil ik ook niet, het gaat mij in de eerste plaats om de jongeren. Hun toekomst moet centraal staan, niet hun verleden. En van straffen zonder eerst goed te luisteren is nog nooit iemand beter geworden.'

Hij was Werkconsulent voor woonwagengebouwen en klantmanager voor 18+ jongeren in de Bijstand. Als leerplichtambtenaar en trajectbegeleider RMC werkt hij nu met kinderen en jongeren tot 23 jaar. 'Je moet soms veel regelen om ze naar een training of weer naar school te krijgen. Maar ik vind de gesprekken met hen heel fascinerend. Die mix van gesloten en ontwapenend, van stoer en toch kwetsbaar. Het lukt niet altijd maar meestal kan ik ze weer overtuigen van hun eigen kracht en talent. Dat vind ik mooi.'

RENSKE

**IEDEREEN WIL
TOCH IETS
VAN ZIJN LEVEN MAKEN**

Dat een (school)loopbaan vaak niet in een rechte lijn van A naar B gaat, weet ze uit eigen ervaring. Na een afgebroken opleiding tot dramatherapeut kwam Renske via diverse opleidingen en banen waar ze nu is: bij het RMC. Ze vindt het fantastisch. 'Jongeren hebben zoveel kracht en mogelijkheden, wat er soms door omstandigheden even niet uit komt. Ik vind het mooi een tijdje met ze mee te lopen op hun pad en ze te helpen bij het vinden van de voor hén juiste weg. Die gaat niet altijd en persé via school. Het RMC doet veel meer. Ik probeer te kijken naar wat hen beweegt, waar ze enthousiast van worden. En om ze hun gevoel van eigenwaarde terug te laten vinden.' Het lukt haar vaak. 'Dan kom ik ze weer tegen, zie waar ze nu staan en ben ik echt trots op ze.' Soms lukt het niet en verdwijnt iemand uit beeld. 'Dan zet ik er een punt achter en stuur een brief. Maar daar staat wel in dat de deur altijd open blijft.'

Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voor voortijdig schoolverlaters
Begeleiding naar school en werk

Meer weten?

Neem contact op met het RMC,
afdeling Leerlingzaken van de Gemeente Groningen.
Telefoon 050-367 62 79 of via leerlingzaken@groningen.nl

BIJLAGE

In de bijlage van dit jaarverslag op pagina's 31 t/m 34 is de nieuwe RMC flyer opgenomen die we vorig jaar samen met jongeren hebben ontwikkeld.

Contactgegevens

Hoofd Leerlingzaken

Sanwi Visser

RMC coördinator regio 03 Centraal en Westelijk Groningen

Philma Verweij

Bezoekadres

Kreupelstraat 1, 9712HW Groningen

Telefoon

14 050

E-mail

Leerlingzaken@groningen.nl